

JÄRJESTÄJÄKOHTAINEN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA (13.9.2023)

Opiskeluhooltosuunnitelma on laadittu koko Kulosaaren yhteiskoulun käyttöön ja se kattaa perusopetuksen vuosiluokat 7-9 sekä lukion. Opiskeluhooltosuunnitelmassa käytetään termiä opiskelija ja sillä tarkoitetaan sekä perusopetuksen oppilaita että lukiokoulutuksen opiskelijoita.

Suunnitelma on laadittu yhteistyössä oppilaitoksen opiskeluhoollon, oppilaskunnan, huoltajien ja henkilöstön kanssa. Yhteisten käytänteiden osalta yhteistyötä on tehty Yksityiskoulujen liiton opiskeluhoollon ohjausryhmän ja sen alla toimivien opiskeluhoollosta vastaavien asiantuntijoiden sekä kuraattori- ja psykologiverkostojen kanssa.

Opiskeluhoolto toteutetaan kahdella tavalla: yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena opiskeluhoollona. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennaltaehkäisevää, koko koulua tukevaa ja rakentavaa toimintaa. Sitä organisoii koulussa yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä vastaa opiskeluhooltopalveluiden tarjoamisesta. Peruskoululla ja lukiolla on omat ryhmänsä. Opiskeluhoollon toiminnan arvioissa ja suunnittelussa hyödynnetään tarvittaessa myös kouluterveyskyselyjen yhteenvetoja sekä muita mahdollisia alueellisia kyselyitä ja tilastoja. Opiskeluhoollon toteuttaminen on koko koulun tehtävä, jota toteutetaan ennalta määritellyn työnjaon pohjalta. Luokanvalvojan ja ryhmänohjaajien käsikirjoissa on selvitetty opiskeluhoollon toimintatavat ja työnjako. Yksilökohtaista opiskeluhoollota järjestetään nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen edistämiseksi. Siitä vastaavat opiskeluhoollon palveluiden asiantuntijat sekä luvanvaraiset monialaiset asiantuntijaryhmät ja moniammatilliset verkostot. Yksilökohtaista opiskeluhoollota ohjaavat salassapitosäädökset.

Yksityisillä opetuksen järjestäjillä on yhteinen **opiskeluhoollon ohjausryhmä**, jossa sovitaan opiskeluhoollotoiminnan keskeiset periaatteet sekä yleinen suunnittelu, ohjaus ja arviointi. Ohjausryhmä tekee tiivistä yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa. Yksityiskoulujen liiton Opiskeluhoollon ohjausryhmän toimintasuunnitelma ohjaa yhteistyön muotoja. Ohjausryhmä on edustettuna Helsingin opiskeluhoollon yhteistyöfoorumissa ja alueellisessa opiskeluhoolloryhmässä.

Opiskeluhoollon ohjausryhmän kautta toteutuu vastaavan kuraattorin palvelu sekä kriisityön tukiryhmä, jonka kautta muiden yksityiskoulujen henkilöstöä voi tulla koululle auttamaan, mikäli koulua kohtaa koko kouluyhteisöä koskettava kriisi. Koulun pelastus- ja kriisivalmiussuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet, joilla turvataan oppilaitoksen esteetön opiskelu ympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen sekä toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa. Kriisitilanteessa toimintavastuu on ensisijaisesti läsnä olevalla aikuisella. Ensimmäiseksi tiedon saanut kriisiryhmän jäsen kutsuu kriisiryhmän koolle. Kriisiryhmää johtaa johtava rehtori. Hän on vastuussa kriisisuunnitelman perehdyttämisestä henkilökunnalle sekä siitä tiedottamisesta. Johtava rehtori on myös vastuussa tilanteiden tiedottamisesta niin koulun sisällä kuin koulun ulkopuolellekin. Kriisitilanteiden jälkihoidossa opiskelijat ohjataan asianmukaiseen jatkohoitoon. Kriisiryhmä ottaa tarvittaessa yhteyttä koulun ulkopuolisiin tahoihin kuten sosiaalitoimeen, terveydenhuoltoon tai yksityiskoulujen kriisityön tukiryhmään.

Opiskeluhuollosta säädetään Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa 1287/2013 sekä Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutokset 377/2022. (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131287> ja <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220377>)

1. Opiskeluhuollon kokonaistarpeeseen perustuva mitoitus ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Opiskeluhuollon palveluita ovat koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattorin ja psykologin palvelut.

Kulosaaren yhteiskoulussa on perusopetuksessa 550 oppilasta ja 539 opiskelijaa (yht. n. 1090). Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti psykologi- ja kuraattoripalveluita järjestettäessä saa yhtä kuraattoria kohden olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa. Kulosaaren yhteiskoulussa kuraattoripalvelut tuottaa Kulosaaren yhteiskoulu ja psykologipalvelut tulevat Helsingin kaupungilta. Kulosaaren yhteiskoulussa kuraattori- ja psykologipalvelut sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palvelut sijaitsevat koululla tiloissa.

Mitoituksen varmistamiseksi tehdään yhteistyötä Yksityiskoulujen liiton kanssa. Koululla on liiton kanssa yhteinen puitesopimus, jolla voidaan tarpeen vaatiessa hankkia täydentävää lisäpalvelua kuraattori- ja psykologipalveluihin ulkopuoliselta toimijalta.

Opiskeluhuollon tarvepohjaisen mitoituksen arviointi

Opiskeluhuollon kokonaisresurssin arvioinnin pohjalla ovat toimintaympäristön erityispiirteet, aikaisempien vuosien kokemus, kerätty data, opiskeluhuollon vuosisuunnitelma sekä opiskelijakyselyt. Peruskoulun 7. luokkalaisille syksyllä ja keväällä tehtävässä kyselyssä selvitetään mm. opiskelijoiden sopeutumista ja kiinnostumista kouluun. 8. ja 9. luokan kyselyt käsittävät samoja aihealueita. Kiusaamisesta ja niiden selvittämisestä kysytään vuosittain kaikilla luokka-asteilla. Lukiossa 1. vuoden opiskelijoiden kyselyssä selvitetään opiskelijoiden sopeutumista lukioon sekä opiskeluilmapiiriä. Toisen vuoden opiskelijakyselyssä selvitetään stressiin ja jaksamiseen liittyviä asioita. 3.vuoden opiskelijoiden palautekysely antaa palautetta opiskelijahuoltoryhmän toiminnan onnistumisesta, saavutettavuudesta sekä auttaa tulevan toiminnan suunnittelussa. Näiden kyselyiden pohjalta selvitetään opiskeluhuollon tarvetta sekä ennaltaehkäisevän työn sisältöjä ja suuntaa sekä tarvittavia toimenpiteitä.

Koulukohtaisten kyselyiden lisäksi resurssien määrittelyn ja suunnittelun pohjana ovat valtakunnalliset kyselyt. Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi, ja siitä saadaan vertailutietoa oppilaitoksen, kuntatason ja valtakunnallisen tason välillä. Opiskeluhuollon laatua mitataan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen valtakunnallisella Tea-Viisarilla. Lukioden kyselyt toteutetaan parillisina ja peruskoulun parittomina vuosina.

Opiskeluhuollon kokonaisresurssin arvioinnin ja toimintaympäristön erityispiirteiden kartoittamiseksi Kulosaaren yhteiskoulu on laatinut moniammatillisesti taulukon, jossa esitetään arvio

opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista. Taulukko on laadittu erikseen eri kouluasteilta ([Opiskeluhuollon kokonaistarpeen arviointi/Kulosaaren yhteiskoulu.xlsx](#)). Arvio tarkistetaan vuosittain lukuvuoden alkaessa syyslukukauden laskentapäivänä.

Opiskeluhoitopalveluiden järjestäminen

Kuraattorin ja psykologin vastaanotolle opiskelijan on päästävä viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun järjestetään samana tai seuraavana työpäivänä. Asianosaisen palvelun ammattilainen määrittelee asian kiireellisyyden.

Kuraattori on koulun sosiaalityöntekijä, tarkemmin ennaltaehkäisevään lastensuojelutyöhön erikoistunut koulun sosiaalityön asiantuntija. Kuraattorilta saa apua ja ohjausta, jos oppilaalla tai opiskelijalla on vaikeuksia tai ongelmia esim. koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin, päihteisiin, ajankäyttöön tai elämänmuutoksiin liittyvissä asioissa. Kuraattori tekee myös yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä, hänen tehtäviinsä kuuluu koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen. Kuraattori työskentelee tiiviisti yhteistyössä huoltajien tai muiden laillisten edustajien, opettajien ja koulun muun henkilökunnan kanssa sekä tarvittaessa koulun ulkopuolisten viranomaisten ja yhteistyöverkostojen kanssa. Edellä mainitut tahot voivat olla suoraan yhteydessä kuraattoriin, ja tarvittaessa tapauskohtaisesti ohjata opiskelijoita kuraattorin asiakkaaksi. Yhteydenotosta ja oikeudesta saada oppilashuollon palveluja, kts. edempänä oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 15§ ja 16§. Kulosaaren yhteiskoulussa kuraattori on osa koulun omaa henkilöstöä ja tavoitettavissa koululla neljänä päivänä viikossa.

Yhteisökuraattori on koulun sosiaalityöntekijä, jonka työn painopiste on yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä. Yhteisökuraattorin erityisenä tavoitteena on tukea koko koulun toimintakulttuuria, yhteisöllisyyttä ja sosiaalisia ongelmia ennaltaehkäisevää toimintaa toimimalla erityisesti kouluyhteisön ja ryhmien tasoilla. Yhteisökuraattori vaikuttaa erilaisten ryhmien sisäisiin sosiaalisiin suhteisiin, havainnoi avun tarpeessa olevia ja ohjaa heitä opiskeluhoitopalveluiden piiriin sekä tarjoaa apua sekä ryhmille että yksittäisille nuorille ja heidän perheilleen. Yhteisökuraattori on koulun omaa henkilöstöä ja tavoitettavissa koululla viitenä päivänä viikossa.

Psykologin työn tavoitteita koulussa ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin, terveen kehityksen, oppimisen sekä koulunkäynnin edistäminen ja tukeminen. Psykologi tarkastelee ilmiöitä ja ongelmia niin yksilön, perheen, ryhmän kuin yhteisönkin näkökulmista. Psykologi tekee sekä yhteisöllistä hyvinvointia edistävää että myös keskustelutapaamisin toteutuvaa yksilötyötä koululla. Psykologi voi arvioida ja tutkia mielenterveyteen, kehitykseen, oppimiseen tai koulunkäyntiin liittyviä pulmia ja ohjata lapsia / nuoria tarvittaessa jatkotutkimuksiin / hoitoon koulun ulkopuolelle. Psykologi tuo psykologista asiantuntijuutta koulujen ja oppilaitosten käyttöön. Tämä tapahtuu antamalla konsultaatiota henkilöstölle ja tekemällä yhteistyötä koko henkilöstön kanssa. Psykologi on yhteydessä myös koulun ulkopuolisen palveluverkon suuntaan. Psykologi on tavattavissa koululla 5 päivänä viikossa. Psykologipalvelut järjestää ja niistä vastaa Helsingin kaupunki.

Kouluterveydenhuolto käsittää terveydenhoitajan ja lääkärin palvelut koululla. Kouluterveydenhuollosta vastaa Helsingin kaupunki. **Kouluterveydenhoitaja** on tavattavissa koululla

jokaisena arkipäivänä. Ilman ajanvarausta terveydenhoitajan tavoittaa päivittäin erikseen ilmoitettavina ajankohtina. Terveydenhoitaja hoitaa lakisääteiset terveystarkastukset ja on mukana laajoissa terveystarkastuksissa. **Lääkäri** on koululla erikseen ilmoitettavina ajankohtina. Terveydenhuollon palvelut järjestää ja niistä vastaa Helsingin kaupunki. Tilat koulu- ja opiskeluterveydenhuollolle osoittaa opetuksenjärjestäjä.

Kouluterveydenhoitaja järjestää peruskoulussa joka vuosi 7.–9. -luokilla (Koulun oma käytäntö) sekä lukiossa 1. vuositasolla terveystarkastuksen. Lisäksi 8. luokalla ja lukion 2.vuositasolla järjestetään koululääkärin tarkastukset. Terveystarkastuksissa edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä. Lisäksi terveystarkastuksissa pyritään tunnistamaan oppilaan varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.

Kouluterveydenhuolto ohjaa tarvittaessa opiskelijan sairaanhoitopalveluiden piiriin. Opiskelija saa sairaanhoitopalvelut oman asuinalueensa terveysasemalta tai erikoissairaanhoidosta. Kouluterveydenhuolto myös auttaa tarvittaessa opiskelijaa lääkeasioiden järjestämisessä oppilaitoksessa. Terveydenhoitaja tekee kutsuntavelvollisten kutsuntatarkastukset.

Opiskeluhuollon palvelut ovat opiskelijalle vapaaehtoisia ja maksuttomia.

2. Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Opiskelijoiden ja opettajien vuorovaikutus on olennaista menestykselliselle oppimiselle. Kulosaaren yhteiskoulu on yhteisö, jossa jokainen opiskelija ja henkilökunnan jäsen on tervetullut, yhdenvertainen ja arvostettu. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on koko koulun toimintaa. Vastuu hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumisesta kuuluu kaikille kouluyhteisössä. Kodin ja koulun yhteistyöllä on tässä keskeinen rooli. Koulun rakenteet ja käytännöt ovat joustavia ja mahdollistavat monipuolisen toiminnan. Toiminnallisuus kouluyhteisössä on luonteva osa jokaista opiskelupäivää. Kerho- ja vapaa-ajan toiminnalla varmistetaan jokaiselle mahdollisuus osallistua esteettä terveyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan.

Turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen toimintakulttuuri tukee opettajan ja opiskelijan välistä sekä opiskelijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja edistää hyvinvointia. Koulutyössä pyritään ennakoitavuuteen ja arjen hallintaan. Kuulluksi tuleminen, kohtaaminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus rakentavat luottamusta. Rauhallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä ympäristön viihtyisyys edistävät työrauhaa.

Hyvinvointia ja turvallisuutta arvioidaan ja kehitetään Kulosaaren yhteiskoulussa monin eri tavoin. Opiskelijakunnan hallitus tapaa rehtoreita 3-4 kertaa vuodessa. Rehtorien kyselytunti järjestetään kerran lukuvuodessa, johon osallistuu kaikki lukion opiskelijat. Myös peruskoulun puolella järjestetään vastaava rehtorien kyselytunti. Johtokunnassa on opiskelijaedustus sekä yläkoulun että lukion puolelta. Oppilas- ja opiskelijakunnan edustajia vieraillee YHR-kokouksissa vuoden aikana kahdesti. Luokanvalvojen ja ryhmänohjaajien vieraillessa YHR-tapaamisissa, mukana on myös luokan edustajia. Tällöin käydään yhdessä mm. luokan hyvinvointikyselyjen tuloksia sekä muutenkin luokan tilannetta yleisellä tasolla. Tapaamisista ja esiin tulleista asioista tiedotetaan myös huoltajia. Lisäksi valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista keskustellaan opiskelijakunnan ja huoltajien kanssa.

Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan. Sekä peruskoulussa että lukiossa on laadittu yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa järjestyssäännöt ja ne käydään ryhmittäin lukuvuoden alussa läpi luokanvalvojan tai ryhmänohjaajan johdolla. Kulosaaren yhteiskoulussa noudatetaan voimassa olevaa suunnitelmaa oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ([Kulosaaren yhteiskoulun suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä](#)). Oppilaitoksen turvallisuutta sekä suunnitelmaa erilaisissa kriiseissä ja väkivaltilanteissa ohjaa Kulosaaren yhteiskoulun kriisisuunnitelma ([Kulosaaren yhteiskoulun kriisisuunnitelma.pdf](#)).

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä

Kulosaaren yhteiskoulun opiskeluhoitoryhmät vastaavat yhteisöllisestä opiskeluhoollosta. Peruskoululla ja lukiolla on omat ryhmänsä, joita vetää koulun YHR-koordinaattori. Opiskeluhoitoryhmät tapaavat säännöllisesti viikoittain ja suunnittelevat koulun hyvinvoinnin vuosikellon mukaisen ohjelman jokaiselle periodille. Lukuvuoden aihepiirit nousevat opiskelijakunnan arjesta, koulun omien ja erilaisten lakisäätteisten kyselyiden tulosten pohjalta.

Peruskoulun opiskeluhoitoryhmä kokoontuu viikoittain ja lukion ryhmä noin joka toinen viikko. Ryhmien painopiste on ennaltaehkäisevässä hyvinvointityössä. Luokan- ja ryhmänohjaajat vierailevat opiskeluhoitoryhmien tapaamisissa. Tapaamisissa myös luokan opiskelijaedustus. Ryhmän yleistä opiskeluilmapiiriä ja ryhmän hyvinvointia käydään läpi hyvinvointikyselyn tulosten pohjalta yleisellä tasolla. Näiden tulosten ja keskustelun perusteella voidaan suunnitella tarvittavia toimenpiteitä mahdollisten ongelmatilanteiden ratkaisemiseksi.

Koulukohtaisten opiskeluhoitoryhmien johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat. Opiskeluhoitoryhmiin kuuluvat kuraattori, yhteisökuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja, opinto-ohjaajat, erityisopettajat, apulaisrehtori sekä rehtori. Ryhmien tehtävänä on tukea opiskelijoiden hyvinvointia sekä parantaa koulun ihmissuhteita ja yleistä viihtyvyyttä. Ryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Puheenjohtajana toimii tähän tehtävään osoitettuna henkilönä YHR-koordinaattori. Opiskelijahuollon palveluista tiedotetaan kouluvuoden alussa kaikille opiskelijoille ja huoltajille. Opiskeluhoitoryhmien toimintaa ohjaa vuosittain päivitettävä Opiskeluhoollon vuosikello, joka sisältää lukuvuodeksi suunnitellut yhteisöllistä opiskeluhoollon koskevat tapahtumat ja teemat. Vuosikello sisältää lisäksi mm. luokkakohtaisten kyselyjen aikatalut, luokanvalvojien ja ryhmänohjaajien vierailut opiskeluhoollon, oppilas - ja opiskelijakunnan järjestämät tapahtumat, hyvinvointiin liittyvät teemapäivät, vierailut jne.

Turvallinen kouluympäristö

Yhteisöllisen opiskeluhoollon painopisteenä on opiskeluympäristön esteetön terveellisyys ja turvallisuus, joka tarkastetaan joka kolmas vuosi. Tarkastus tehdään yhteistyössä kouluterveydenhuollon, oppilaitoksen ja sen oppilaiden, terveystarkastajan, henkilöstön terveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seuraa vuosittain Kulosaaren yhteiskoulun turvallisuusvastaava.

Koulutapaturmissa opiskelija saa ensiavun koulun henkilökunnalta ja tarvittaessa hänet ohjataan terveydenhoitajan luokse tai jatkohoitoon. Koulussa tapahtuneesta tapaturmasta ilmoitetaan välittömästi opiskelijan huoltajalle.

Koulun henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti ensiavun antamiseen ja kuka tahansa on velvollinen hätätilanteessa antamaan ensiapua. Lisäksi kouluterveydenhoitaja tekee yhteistyötä terveystiedon opettajien kanssa terveystiedon ajankohtaisista asioista.

Koulun terveellisydestä, turvallisuudesta ja yhteisön hyvinvoinnista huolehditaan osana työsuojelutoimintaa. Koulussa otetaan osaa työsuojeluun ja turvallisuuteen liittyviin tarkastuksiin sekä osallistutaan turvallisuussuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen.

Koulussa on päihdesuunnitelma ja suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma, jonka mukaan uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan. Suunnitelmat tarkistetaan lukuvuosittain ja käydään soveltuvin osin opiskelijoiden kanssa läpi kouluvuoden alussa luokan- ja ryhmänohjaajan kanssa.

Peruslähtökohtana turvallisuustoiminnassa on lainsäädännön noudattaminen, selkeästi jaetut vastuualueet, velvollisuudet ja valtuudet sekä sovittujen toimintatapojen soveltaminen ja noudattaminen käytännössä. Koulun järjestyssäännöt ja niiden noudattaminen turvaavat koulun arkea ja omalta osaltaan ennaltaehkäisevät vaaratilanteiden syntymisiä. Koulun aikuisilla on yhteneväiset toimintatavat koulun arjen sujuvuuden ylläpitämiseksi. Kriisi- ja turvallisuussuunnitelmassa kuvataan koulun toimintamallit.

Kriisitilanteissa toimintavastuu on ensisijaisesti läsnä olevilla aikuisilla. Koulun pelastus- ja kriisivalmiussuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet, joilla turvataan oppilaitoksen esteetön opiskeluympäristö, tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen sekä toiminta äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa. Kriisitilanteessa toimintavastuu on ensisijaisesti läsnä olevalla aikuisella. Ensimmäiseksi tiedon saanut kriisiryhmän jäsen kutsuu kriisiryhmän koolle. Kriisiryhmää johtaa johtava rehtori. Hän on vastuussa kriisisuunnitelman perehdyttämisestä henkilökunnalle sekä siitä tiedottamisesta. Johtava rehtori on myös vastuussa tilanteiden tiedottamisesta niin koulun sisällä kuin koulun ulkopuolellekin. Kriisitilanteiden jälkihoidossa opiskelijat ohjataan asianmukaiseen jatkohoitoon. Kriisiryhmä ottaa tarvittaessa yhteyttä koulun ulkopuolisiin tahoihin kuten sosiaalitoimeen, terveydenhuoltoon tai yksityiskoulujen kriisityön tukiryhmään.

[Yksityiskoulujen kriisityön tukiryhmän toimintaperiaatteet ja yhteystiedot](#)

Kulosaaren yhteiskoulu tekee paikallista yhteistyötä mm. Kulosaaren ala-asteen kanssa vuosittain käydyssä oppilaiden siirtopalaverin muodossa.

Opiskeluhoitosuunnitelman liitteet:

- Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä [Kulosaaren yhteiskoulun suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä](#)

- Kriisisuunnitelma (sis. toimintasuunnitelman seksuaaliseen häirintään puuttumisesta) [Kulosaaren yhteiskoulun kriisisuunnitelma.pdf](#)
- Suunnitelma ojentamis- ja kurinpitokeinojen käyttämisestä pk ja lukio erikseen
  - [Kulosaaren yhteiskoulun suunnitelma kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käytöstä](#) (pk)
  - [Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista](#) (lukio)
- [Kulosaaren yhteiskoulun järjestyssäännöt 2023](#)
- [Poissaolojen portaat \(pk\)](#)
- Suunnitelma ennaltaehkäisevästä päihdetyöstä [Toimintamalli päihdeasioissa KSYK 2022-23](#)
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma [Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma KSYK](#)

3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaista työskentelyä, opiskelijalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluita sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluita. Tavoitteena on seurata ja edistää opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Varhainen tuki ja ongelmien ehkäisy ovat tärkeitä.

Mikäli koulun henkilökunnan jäsenellä herää huoli opiskelijasta, on hänen velvollisuutensa ottaa asia puheeksi asianosaisen kanssa. Lapsen edun mukaisesti opiskelijan asiaa viedään tapauskohtaisesti eteenpäin. Asiantuntijan arvio määrittää jatkotyöskentelyn muodot ensisijaisesti yhteistyössä opiskelijan ja huoltajien kanssa.

15 §

Oikeus saada opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle 1 momentissa tarkoitetulla tavalla myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhuollon palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.

16 §

Yhteydenotto opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen saamiseksi

Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä 15 §:n 1 momentissa säädetyssä määräjassa.

Myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu, joka ammatillisessa tehtävässään on saanut tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voi salassapitosäännösten estämättä ottaa yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin.

Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto tässä pykälässä säädetyistä yhteydenotosta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Huomioon otettavaa on, että ilmoitusvelvollisuus ylittää salassapitosäädöksen, mikäli nuoren kasvu ja kehitys on vaarassa tai koulu yhteisön turvallisuus on vaarantunut. Tällaisia seikkoja ovat muun muassa opiskelijan päihtymys, itsetuhoisuus, väkivalta ja seksuaalinen väkivalta, tai hänessä itsessään on ulkoisen väkivallan merkkejä.

Monialaiset asiantuntijaryhmät

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä, joka nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön.

Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja taikka opiskelijan läheisiä. Opiskeluhoolloryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa opiskelijan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoilta ja ilmaista heille siinä tarkoituksessa salassa pidettäviä tietoja siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 26 §:n 3 momentissa säädetään.

Asiantuntijaryhmä arvioi tuen intensiteetin ja suunnittelee yhdessä opiskelijan kanssa tarpeelliset tuen muodot. Tilannetta seurataan ja tuen määrää arvioidaan asiantuntijaryhmän tapaamisissa, joita järjestetään aina tarpeen mukaan. Mikäli tuki ei koulun järjestämänä riitä, ohjaa asiantuntijaryhmä opiskelijan eteenpäin muille tahoille.

Monialaiset asiantuntijaryhmät ovat tarvittaessa ja tapauskohtaisesti yhteydessä lähimpiin yhteistyötahoihin kuten poliisiin, erikoissairaanhoidon, lastensuojeluun tai etsivään nuorisotyöhön sekä kolmannen sektorin palveluihin.

Asian käsittelystä laaditaan opiskeluhoollon kertomus. Ryhmän vastuuhenkilö tai muu asiantuntijaryhmän jäsen kirjaa siihen yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot. Kertomus etenee aikajärjestyksessä ja jatkuvamuotoisena. Mikäli sivulliselle annetaan opiskeluhoollon kertomukseen sisältyviä tietoja, kirjataan ylös kenelle, mitä ja mistä syystä tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoitokertomukset ovat kootusti opiskelijan Wilman Muistiot-välilehdellä.

Rekisteristä on kirjattu opiskeluhoillon rekisteriote, jota säilytetään vastuuhenkilön määrittämässä paikassa. Rekisteriote on julkinen asiakirja.

Lääkäri, psykologi ja kuraattoripalveluista tehtävät asiakirjat ovat erillisten sosiaali- ja terveystieteiden rekistereiden alaisia, ja niistä vastaa kukin sektori itsenäisesti.

Tarvittavan opiskeluhoillon järjestäminen kurinpitotoimen yhteydessä

Ojentamis- ja kurinpitokeinoista määrätään perusopetuslaissa (29 §, 35-36§) ja lukiolaissa (7§, 41-48§). Tarvittavat opiskeluhoitopalvelut on tarjottava oppilaalle seuraavissa ojentamis- ja kurinpitomenettelyissä.

- Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka **on poistettu oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta**, järjestetään **tarvittava opiskeluhoito**. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen.
- **Opetuksen epäämisen aikana** oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna opiskeluhoitona **mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa**. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.
- Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty **kirjallinen varoitus**, järjestetään **tarvittava opiskeluhoito**.
- Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka on erotettu määräaikaista, järjestetään **tarvittava opiskeluhoito**.

Kulosaaren yhteiskoulussa **ojentamiskeinojen yhteydessä** opiskelijalle ja tämän huoltajille kerrotaan aina mahdollisuudesta käyttää opiskeluhoillon palveluita. Näihin palveluihin hakeutuminen on vapaaehtoista.

Kurinpitotoimien yhteydessä Kulosaaren yhteiskoulun opiskelijalle tarjotaan aina mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun opiskeluhoillon henkilöstön kanssa. Kurinpitotoimesta tehdyn päätöksen yhteyteen liitetään kirjalliset ohjeet valitusoikeudesta sekä opiskeluhoitohenkilöstön yhteystiedot.

Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Koulupäivän aikaisen lääkityksen käytänteet

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion ja lääkityksen järjestäminen hoidetaan kouluterveydenhuollon ja koulun henkilöstön sekä oppilaan ja vanhempien yhteistyönä. Huoltaja ilmoittaa erityisruokavalion tarpeesta Wilman kautta. Huoltajan vastuulla on tiedottaa lääkehoitoa vastaavasta sairaudesta ja mahdollisesta lääkehoidosta. Koulu ei ole vastuussa oppilaan ja opiskelijan lääkehoidosta.

Sairauden vaatima koulupäivän aikainen hoito suunnitellaan tapauskohtaisesti kouluterveydenhuollon kanssa. Kouluterveydenhuolto tekee tarvittaessa yhteistyötä vanhempien, koulun muun henkilökunnan sekä opiskelijan sairaanhoidosta ja kuntoutuksesta vastaavien tahojen kanssa.

Kouluterveydenhuollossa annetaan kouluterveydenhuollon lääkehoitosuunnitelman mukaisia tarvittavia lääkkeitä.

Koulussa annetaan opiskelijan omia lääkkeitä opiskelijan yksilöllisen suunnitelman mukaan tai vain erityistilanteissa. Lääkehoitoa toteutetaan seuraavissa tilanteissa yksilöllisesti tehdyn suunnitelman mukaan:

- ensiapulääkitys anafylaktisessa reaktiossa
- ensiapulääkitys epileptokohtauksessa
- astmalapsen avaava lääke astma-kohtauksessa tai ennakoivasti esim. ennen liikuntatuntia
- diabeetikolapsen insuliinipistokset ja ensiapulääkitys insuliinishokissa.

Erityisruokavalioista ilmoittaminen

Eettisistä tai uskonnollisista syistä Tarvittava erityisruokavalio toteutetaan huoltajan ilmoituksen perusteella. Huoltaja ilmoittaa asian Wilman kautta.

Oppilaiden yksilölliset ravitsemukseen tai terveydelliseen tilanteeseen liittyvät tarpeet huomioidaan järjestämällä erityisruokavalio terveydellisistä, uskonnollisista tai eettisistä syistä. Terveydellisistä syistä järjestettävä tavanomaisista erityisruokavalioista poikkeava ruokavalio edellyttää lääkärintodistusta. Lääkärintodistusta ei edellytetä laktoosittomassa ruokavaliossa, kasvis- ja vegaaniruokavaliossa eikä uskonnollisissa syissä. Lääkärintodistus ja sen perusteella täytetty erityisruokavaliolomake toimitetaan koulusihteerille, joka toimittaa tiedon kouluravintolaan. Huoltaja tekee ilmoitukset erityisruokavaliosta suoraan Wilmaan.

Vegaaniruokavalio ilmoitetaan myös erityisruokavaliolomakkeella Wilman kautta.

Allergiaruokavalio Tarvittava erityisruokavalio tai kasvisruokavalio toteutetaan huoltajan ilmoituksen perusteella. Huoltaja ilmoittaa asian Wilman kautta.

Erityisruokavalioiden oikea ja turvallinen toteutus edellyttää täsmällistä tietoa ruokailijan ruokavaliosta. Erityisruokavaliotiedot tarkistetaan vuosittain Wilman kautta ja koulusihteerin toimittamia tietoja niistä kouluravintolaan.

Laajan terveystarkastuksen osallistumisen käytänteet

Opettaja on velvollinen antamaan arvion oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa laajan terveystarkastuksen yhteydessä 1., 5. ja 8. luokilla. Opettaja hankkii kirjallisen suostumuksen huoltajilta sekä 8. luokan tarkastuksen osalta opiskelijalta itseltään ja toteuttaa arvioinnin siihen tarkoitettun lomakkeen (Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Opetushallituksen yhdessä laatiman lomakkeen) avulla.

4. Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhooltotyötä ohjaa kaikkien osapuolien kunnioittaminen, luottamuksellisuus sekä eri osapuolien tietojen saantia ja salassapitoa koskevat säädökset. Opiskelijoita ja huoltajia tiedotetaan opiskeluhooltoryhmän toiminnasta lukukauden alussa. Opinto-oppaissa ja koulun kotisivuilla esitellään opiskeluhooltoryhmän jäsenet ja heidän työnjakonsa. Koulun opiskeluhooltoryhmät esittäytyvät koulun aloittaville heti lukukauden alussa. Oppilas- ja opiskelijakunnan edustaja vierailevat opiskeluhooltoryhmän kokouksissa lukuvuoden aikana vähintään kaksi kertaa.

Yksilökohtaista opiskeluhoitoa määrittää opiskelijan oikeus opiskeluhoollon palveluihin, sen luottamuksellisuus, maksuttomuus ja vapaaehtoisuus. Opiskelija määrittää sen, kenen kanssa hänen asioitaan käsitellään.

5. Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhooltoryhmä päivittää opiskeluhooltosuunnitelman vuosittain. Keväällä arvioidaan lukuvuoden tavoitteiden toteutumista ja asetetaan seuraavan lukuvuoden opiskeluhoollolliset tavoitteet. Samalla ryhmä aikatauluttaa seuraavan lukuvuoden toimintaansa. Lukuvuoden aikana ryhmät seuraavat tavoitteiden toteutumista sekä reagoivat lukuvuoden aikana syntyneisiin tarpeisiin.

Opiskeluhoolto kerää palveluiden saatavuudesta, laadusta ja asiakkuuksista yksilöimätöntä tilastotietoa. Tietoa käytetään toiminnan suunnitteluun ja mitoituksen seurantaan. Yksilöimätön tilastotieto luovutetaan viranomaisille näiden pyytäessä säännöllisesti seurantatietoa oppilaitoksilta. Tällainen taho on esimerkiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka kysyy tilastoitua tietoa Tea-viisari kyselyssä, jolla mitataan opiskeluhoollon johtamisen laatua.

Oppilaitostasolla suunnitelman toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa koulun opiskeluhooltoryhmä. Opiskeluhoollon suunnitelman mukaisen kokonaisuuden toteutumista arvioidaan tarkastelemalla palveluiden saatavuutta, tavoittavuutta ja vaikuttavuutta vuosittain. Arvioinnin välineinä käytetään tilastoja, kyselyitä ja laadullista arviointia.